

PERSBERICHT

Schettens/Schagen, 4 november 2016

Nationale Ombudsman: “De onderzochte gedraging van de SER is niet behoorlijk”

De Nationale Ombudsman tikt de SER op de vingers vanwege het publiceren van onvolledige en eenzijdige informatie over windparken en hun gevolgen voor omwonenden. Fred Jansen, voorzitter van het NKPW: “Wat de Ombudsman in feite zegt is dat Ed Nijpels en de Borgingscommissie Energieakkoord onder de vlag van “factfinding” halve en hele onwaarheden verkondigen.” Albert Koers, voorzitter van de NLVOW: “Dit is de tweede keer dat de Ombudsman vaststelt dat de overheid misleidende informatie verschaft over windenergie op land. Extra treurig dat zelfs de SER hieraan mee doet.”

De pretentie: factchecking

In februari 2015 kondigde Ed Nijpels, voorzitter van de Borgingscommissie van het Energieakkoord, aan dat de Sociaal-Economische Raad, de SER, een online “Factchecker Energieakkoord” zou gaan publiceren “met objectieve informatie voor burgers en bedrijven”. Dit omdat er over volgens hem over dat onderwerp soms verhitte discussies worden gevoerd die niet altijd op feiten zijn gebaseerd.

Een prima initiatief zou je zeggen want de heer Nijpels had en heeft helemaal gelijk: de discussies zijn soms verhit en, ja, ze zijn niet altijd gebaseerd op feiten. Maar dit vereist wel dat de informatie op die “Factchecker Energieakkoord” absoluut juist, volledig en betrouwbaar is. En al helemaal als de informatie wordt gepresenteerd onder de vlag van de SER.

De realiteit: niks facts!

Er staan inmiddels vijf “factcheckers” op de site van de SER.¹ De derde en de vierde daarvan gaan over windenergie. Hier gaat het om de derde gepubliceerd op 11 september 2015 onder de titel: *Stelling: ‘Omwonenden hebben vooral overlast en weinig profijt van windmolens’*. Laat dat nu een onderwerp zijn waar wij - het Nationaal Kritisch Platform Windenergie en de Nederlandse Vereniging Omwonenden Windturbines - verstand van hebben en dus lazen we die tekst grondig door. Met als conclusie dat er in een stukje tekst van iets meer dan 3 pagina’s en ruimt 1700 woorden in totaal 38 uitspraken worden gedaan die ofwel onvolledig, ofwel tendentius, ofwel onjuist zijn - en soms alle drie tegelijk. Zie de links onderaan naar onze websites voor de details.²

Wat de tekst vooral doet is de stelling ontkrachten door zo ongeveer elk denkbaar argument aan te voeren om aan te tonen dat het met die overlast wel meevalt en dat omwonenden wel degelijk kunnen profiteren van windparken. Op een website van de SER!

¹ <http://www.energieakkoordser.nl/nieuws/factchecker-energie.aspx>.

² Zie www.nkpw.nl/index.php/archief/nieuws/1905-nkpw-en-nlvow-klacht-bij-ombudsman-tegen-ser of www.nlvow.nl/2016/03/persbericht-klacht-nationale-ombudsman/

Actie en reactie

En dus besloten we de heer Nijpels er op te wijzen dat die factchecker helemaal geen feiten checkt - eerder integendeel. Zijn reactie? De grootst denkbare doodoener: dat we eerst maar eens een publicatie moesten lezen over het belang van windenergie. Beledigend! En dus een brief naar mevrouw Mariëtte Hamers, voorzitter van de SER, met de vraag of zij het goed vindt dat de SER website wordt gebruikt niet om de burger objectief te informeren, maar om onder valse vlag reclame te maken voor windenergie. Haar reactie: het is een ingewikkeld onderwerp, we denken er kennelijk anders over en wat in de factchecker staat, is al eerder gezegd door diverse ministers. Alsof alles uit de mond van een minister waarheid is.

De Ombudsman

En dus dienden we op 17 februari 2016 een klacht in bij de Nationale Ombudsman dat de informatie over windenergie op de website van de SER niet objectief en niet volledig is.

En daarin krijgen we dus nu volledig gelijk. Zelfs op twee fronten:

- (1) dat de SER onze klacht niet adequaat heeft behandeld; en
- (2) dat de informatie op de website inderdaad de toets der kritiek niet kan doorstaan.

Natuurlijk kan, zo zegt de Ombudsman, een factchecker nooit uitputtend zijn, maar dan moet je niet net doen alsof dat wel zo is. Daarom legt de Ombudsman nog maar eens uit wat verstaan moet worden onder "feiten". Er had in elk geval naar de bronnen verwezen moeten worden, ook als die andere opvattingen naar voren brengen. Een hyperlink in een tekst is zo gemaakt, legt de Ombudsman uit.

Op twee punten gaat de Ombudsman specifiek in:

- (1) dat de bewering dat huizenprijzen door de komst van een windpark maar weinig dalen gebaseerd is op verouderde informatie; en
- (2) dat het niet aangaat de geluidsoverlast van windturbines te bagatelliseren en net te doen alsof slaapverstoring niets van doen heeft met gezondheidsproblemen.

Laten dat nu net twee van de belangrijkste punten zijn waarover wij ons al jaren druk maken!

En dus?

Dit is al de tweede keer dat de Nationale Ombudsman vaststelt dat de overheid onjuiste, onvolledige en/of eenzijdige informatie geeft over windenergie op land.³ Natuurlijk mag ook de overheid propaganda maken (bijvoorbeeld tegen de vele slechte gewoontes van haar burgers), maar wat absoluut niet mag is dat de overheid beweert objectieve informatie te verschaffen terwijl het in feite om propaganda gaat. En aan die doodzonde - in gewone mensentaal heet dat "liegen" - heeft de SER onder aanvoering van de heer Nijpels en met de gedoogsteun van mevrouw Hamer zich schuldig gemaakt in die factchecker nummer 3. En wie zegt ons dat dit ook niet gebeurt in al die andere zogenaamde "factcheckers".

Het zal je maar gezegd worden: "De onderzochte gedraging van de SER is niet behoorlijk". De Ombudsman beveelt de SER aan de factchecker te herzien op basis van zijn rapport en de brief van verzoekers. We zijn benieuwd.

Maar wat ons het meeste bezig houdt is deze vraag: hoe moeten wij en onze medeburgers in vredesnaam de overheid blijven vertrouwen als die overheid zich zo gedraagt?

Dr. Fred Jansen
Voorzitter NKPW
0224 223 142
jhfj@xs4all.nl

Prof. em. dr. Albert Koers
Voorzitter NLVOW
0622 371 933
a.w.koers@gmail.com

³ <https://www.nationaleombudsman.nl/rapporten/2011/221>